

Posudek rigorózní práce Mgr. Vladěny Jaremové „Mírná kognitivní porucha u pacientů po ischemické cévní mozkové příhodě: Profil a rehabilitace“

Rigorózní práce Mgr. Vladěny Jaremové je věnována odborně i společensky aktuálnímu problému, psychologickým, behaviorálním a sociálním souvislostem a diagnostickým možnostem důsledků ischemické cévní mozkové příhody (iCMP) a možnostem kognitivní rehabilitace. Práce je tradičně členěna na část teoretickou (58 str.) a empirickou (38 str.) a je doplněna poměrně rozsáhlým soupisem použité literatury (13 str.) a přílohami, obsahujícími ukázky používaných metod.

Teoretická část práce obsahuje celkem čtyři hlavní kapitoly, bohatě členěné do četných podkapitol. První kapitola přináší úvodní informace o iCMP, věnuje se etiopatogenezi, možnostem klasifikace a klinickému obrazu iCMP. Zabývá se též souvisejícími rizikovými faktory a možnostmi terapie a rehabilitace iCMP. Druhá kapitola je věnována konceptu mírné kognitivní poruchy (MCI), představuje jednotlivé subtypy MCI, zabývá se prevalencí tohoto fenoménu, rizikovými faktory a terapeutickými možnostmi. Třetí kapitola uvádí možnosti diagnostiky MCI, představuje diagnostická kritéria, některé sporné otázky a neuropsychologické metody ke zjišťování úrovně MCI. Čtvrtá kapitola se zabývá možnostmi kognitivní rehabilitace, rozebírá možnosti rehabilitace jednotlivých kognitivních funkcí a představuje problematiku intervence orientované na změny životního stylu.

Empirická část práce je tvořena rovněž čtyřmi hlavními kapitolami. První z nich (celkově pátá) uvádí cíle výzkumu, výzkumné otázky a výzkumné hypotézy. Další, celkově šestá kapitola je věnována metodice výzkumu a u obou studií představuje postupně použité metody, soubor participantů, průběh výzkumného šetření a související problémy, analýzu dat, dále výsledky a jejich souhrn. Sedmá kapitola je věnována diskusi a osmá kapitola přináší závěry práce.

Posuzovaná rigorózní práce je sepsána přehledně a srozumitelně, dobrou a kultivovanou češtinou a na odpovídající úrovni odborného jazyka. Vychází z obsáhlého a relevantního literárního zázemí, vhodně kombinujícího domácí i zahraniční, periodické i neperiodické literární zdroje. Obě empirické studie, realizované u souborů 64 pacientů (první studie) a 68

pacientů (druhá studie) přinesly zajímavé a cenné poznatky pro další pokrok v diagnostice, terapii i rehabilitaci iCMP.

K práci mám následující připomínky:

1. Ve druhé studii nebyla použita celá neuropsychologická baterie, jako v první studii, ale pouze Addenbrookský kognitivní test. Jaké byly důvody této změny?
2. Složení kontrolní skupiny v první studii bylo odlišné od skupiny pacientů s iCMP z hlediska úrovně vzdělání. Pacienti s demencí a těžkou afázií, kteří nedosahovali požadované výkonnosti (25 bodů v textu MMSE a nevykazovali samostatnost v každodenních činnostech) byli vyřazeni, což mohlo významně ovlivnit výsledky.
3. Závěr práce je spíše komentovaným souhrnem, než skutečným závěrem, chybí v něm doporučení pro další výzkum i terapii.
4. V seznamu zkratk na str. 9 je sice obsaženo vysvětlení některých v psychologii i medicíně běžně užívaných zkratk typu IQ, CT, WAIS, WHO, ale kupodivu tam není uvedena pro práci klíčová zkratka MCI (Mild Cognitive Impairment), jejíž nezkrácená verze je obsažena i v názvu práce a zkratka se opakuje téměř na každé straně textu.
5. V práci s odbornou literaturou nebyla autorka vždy zcela důsledná, některé zdroje citované v textu práce nejsou uvedeny v soupisu použité literatury -např. Pribišová, 2011 na str. 20, nebo Roberts et al. (2012) na str. 23.

Závěr:

Přes uvedené připomínky hodnotím rigorózní práci Mgr. Vladěny Jaremové celkově kladně. Oceňuji výběr náročného tématu, rozsah a přiměřenost použitých zdrojů i náročnost provedených empirických šetření. Rigorózní práce Mgr. Vladěny Jaremové splňuje požadavky kladené na tento typ prací a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 30. 10. 2016

prof. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.

